

Vzreja

SKRB ZA PSICO

Piše: Urška KRIVEC / *Fotografiji:* Blaž KOŠAK

Psicka je med brejostjo in v času skrbi za mladičke še posebej občutljiva, zato moramo biti zelo pozorni na njeno počutje.

Skrb za psičko pred paritvijo

Vsaka psička mora biti že pred paritvijo v dovolj dobri telesni kondiciji, ki jo nato med brejostjo le še vzdržujemo. Nikakor si ne smemo dovoliti in psičko pariti, če ni zelo dobro telesno pripravljena. Dva meseca od paritve do kotitve mine ta zelo hitro. V tako kratkem obdobju ne bomo mogli nadomestiti zamujenega, zato so vsa le gla odgovornih vzrediteljev vedno načrtovana skrbno in vnaprej. Pred paritvijo poskrbimo, da se naša psička čim več giba v naravi. Vodimo jo na daljše sprehode, ki so lahko tudi malce bolj naporni. Počasi gradimo njeno vzdržljivost, ki je pri vseh kotitvah ključnega pomena. Seveda ne moremo mimo že pridobljenih dednih dejavnikov, ki že vnaprej določajo težavnost kotitve. Tako na primer pri nekaterih pasmah pri kotitvi skoraj ne gre več brez operativnega posega oziroma carskega reza. Na kotitev pa lahko vplivajo tudi nekatere spremembe spolnih organov psičke in podobno. Ne glede na to, bo vsaka psička potrebovala vso svojo moč, ko bo prišel čas za kotitev. Od paritve dalje bo psička prehajala skozi različna obdobja.

Skrb za psičko od paritve do kotitve

V prvem mesecu brejosti bomo imeli občutek, da se pravzaprav ni nič spremenilo. Naša psička bo morda postala malce bolj umirjena in si bo še bolj želela naše pozornosti in nežnosti. Nekateri psičke bodo imele večji apetit, nekatere bodo morda bolj pozorne na dogajanje v okolju. Čeprav lahko že po manj kot mesecu dni na ultrazvočni preiskavi ugotovimo, ali je psička breja ali ne, in lahko vsaj okvirno preštejemo mladičke, kakšnih posebnih vidnih sprememb na psički ne bomo opazili. No, vsaj na prvi pogled ne. Izkušeno oko bo seveda prej opazilo spremembe. V tem času moramo biti še posebej previdni. Psičke nikakor ne izpostavljamo stresnim situacijam. Nudimo ji čim več nežnosti in ljubezni, še vedno pa ne smemo zanemariti njene telesne dejavnosti. Tudi če nismo prepričani, ali je bila paritev uspešna ali ne, vedno ravnajmo tako,

kot da je psička breja. Dejavnosti naj bodo zato temu primerne. Izogibajmo se sodelovanja na razstavah, težjih treningov, preskakovanja ovir in podobnega. Četudi je psička sposobna hitro teči, preskakovati in trenirati tako kot prej, je nikar ne preobremenimo. Izogibajmo se dejavnostim, pri katerih bi se lahko udarila v trebuh. Močni udarci v trebuh, naporna vadba in preveč naporne dejavnosti lahko povzročijo odmrte zarodkov. Nikakor pa ne smemo zanemariti njene telesne dejavnosti. Še vedno naj se čim več giba v naravi, sprehodi naj bodo krajši, bolj pogosti in umirjeni. Bolj ko se bliža čas kotitve, več sprehodov psička potrebuje. Vsi razvijajoči se mladički, še zlasti v zadnjih tednih brejosti, vse bolj pritiskajo na notranje organe psičke. Zato bo pogosteje opravljala fiziološke potrebe. Priporočamo tudi hranjenje v več obrokih. Prehrana do paritve naj ostane enaka kot prej. Od prvega dne brejosti dalje pa priporočamo posebno prehrano za breje psice, ki vsebuje vse potrebno za razvoj mladičkov in hkrati zadosti posebnim potrebam breje psice. Pazimo, da psičke ne hranimo preveč. Še vedno mora ostati dovolj aktivna in nikakor ne predebela. V zadnjem mesecu brejosti jo seznanimo s prostorom, kjer bo kasneje tudi kotila. Če bo psička med kotitvijo nameščena v drugem prostoru, kot je sicer, jo moramo nanj navaditi še pred kotitvijo. Tako bomo zmanjšali stres v času same kotitve. Sprememba bivanja psičke lahko deluje zelo stresno, še zlasti, če je vajena živeti na prostem, med kotitvijo pa jo namestimo v katerega od prostorov v hiši. Tam se bo sprva morda počutila neprijetno. Ampak naj nas nikar ne skrbi: ko bodo mladički prišli na svet, bo psička pozabila na zunanji svet in se osredotočila na svoje novo poslanstvo.

Skrb za psičko med kotitvijo

Prišel je čas kotitve. Psička je nemirna, koplje po ležišču, išče temnejše, ožje in bolj skrite prostore. Nekateri psičke bi bile na vsak način rade zunaj. V tem času moramo poskrbeti za to, da je psička v čim bolj mirnem okolju. Vedno jo imejmo na očeh, tudi kadar se nam zdi, da

jo le tišči na potrebo. To so lahko že popadki, ki jih mogoče nismo takoj prepoznali. Takrat se psička lahko zateče v prostor, na katerega niti v sanjah nismo pomislili, njo pa vse notranje težnje ženejo prav tja. Nikar ne bodimo nestrpni in jo pustimo, da počiva, a jo imejmo na očeh. Zelo dobrodošla je video kamera v kotilnici, da lahko spremljamo, kaj se dogaja, hkrati pa psičke ne vznemirjamo po nepotrebem. Zelo pomemben je počitek med kotitvijo in po njej. Popadki in sama kotitev psičko zelo izčrpajo in tudi desetminutni dremež ji povrne še kako potrebne moči. Vseskozi naj ima na voljo svežo vodo. Hrane se bo večinoma branila že dan ali dva pred porodom. Med kotitvijo psičke ni priporočljivo hraniti, saj bi hrano po vsej verjetnosti izbruhalo. Vsa potrebna hranila bo dobila po naravni poti, ko bo pojedla posteljice že skotenih mladičkov. To je najboljši in najbolj hranljiv obrok za psičko med kotitvijo. To je tisto, kar res potrebuje. Vodo naj pije po malem in naj se nikar ne napije preveč naenkrat. Sama po vsej verjetnosti ne bo zapustila že skotenih mladičkov, zato ji vodo prinesimo. Med kotitvijo jo lahko peljemo na potrebo, a jo imejmo na očeh. V tem kratkem času lahko dobi popadke in mladička skoti kar zunaj. Kotitev lahko traja tudi deset ur ali več, odvisno od števila mladičkov, od morebitnih zapletov pri kotitvi in telesne pripravljenosti psičke.

Skrb za psičko po kotitvi

Vsi mladički so živi in zdravi prijokali na svet, naša psička je utrujena in počiva. Vedno se najprej prepričajmo, da je kotitev res mimo in da v maternici ni nobenega mladička več. Psički ponudimo vodo in hrano, ki jo obožuje. Ne pretiravajmo s količino hrane takoj po kotitvi, ampak ji ponudimo več manjših obrokov. Že nekaj ur po kotitvi in vse naslednje dni bo naša psička potrebovala več hrane, predvsem pa zelo kakovostno prehrano, primerno za breje in doječe psice. Več o skrbi za mladičke in doječo psičko boste lahko prebrali v prihodnjih številkah revije Moj pes.

KONTRACEPCIJSKA SPIRALA ZA PSE

Ne invazivna oblika kontracepcije za psice, ne posega v hormonski sistem in posredno lahko ščiti psico pred presnovnimi boleznimi hormonske narave, ki so povezane s sterilizacijo.

BREZ OPERACIJE DO STERILIZACIJE

WWW.DOGSPIRAL.COM

